

Vår dato:

17.04.2026

Vår ref:

2023/18641

Norheimsund Trelasthandel
Gamle Dalavegen 3
5600 NORHEIMSUND

Dykkar dato:

13.04.2026

Dykkar ref:

Saksbehandlar, innvalstelefon

Magne Nesse , 5557 2335

Endra løyve etter forureiningslova til utfylling i sjø ved gnr./bnr. 32/44 ved Toloholmen i Kvam herad for Norheimsund Trelasthandel AS

Statsforvaltaren endrar Norheimsund Trelasthandel AS løyve etter forureiningslova til anleggsarbeid i sjø. Formålet med tiltaket er å førebu ei framtidig utvikling av eigedomen 32/44 i Kvam herad for bustadføremål.

Endringane gjeld for etappe 2 av utfyllingsarbeida og gjer fritak for bruk av siltgardin og mindre endringar i tidsavgrensning for anleggsarbeida.

Løyvet er gjeve med heimel i forureiningslova § 11, jf. § 16.

Vi viser til søknad om endring motteken 13. april 2026 frå H2 Hardanger på vegne av Norheimsund Trelasthandel

Bakgrunn

Statsforvalteren ga 6. oktober 2025 løyve til anleggsarbeid i sjø. Anleggsarbeida var:

Utfylling av ca. 21 600 m³ (60 480 tonn) sprengstein. Steinen skal fyllast frå lekter og frå land med gravemaskin. Vassdjup i utfyllingsområdet er 2-7 m. Areal sjøbotn er 3 700 m². Utfyllinga skulle skje i tre etappar.

Etappe 1 blei utført hausten 2025, neste etappe er planlagd utført sommaren 2026.

Etappe 2 er frå dagens nivå (oransje skravur i figur 1) og opp til kote +0,7 (grå skravur). I denne etappen vil ein trekke seg attende frå det som er fyllingskant på fyrste etappe. Dette for å unngå frontbelastning på fyllinga. Dette vil og fjerne fare for at det rasar massar ut på sjøbotnen utanfor fyllinga.

Ynskja endring av løyve

1) Ein ynskjer å utføre denne fyllingsetappen utan bruk av siltgardin. Ein vurderer faren for partikkelspreiing som liten. Det skal berre fyllast direkte på eksisterande utlagt fylling, som ligg som ei forsegling over sjøbotnen. Omfanget er beskjedent, samt at all utlegging vil skje kontrollert frå land. Omfang i denne etappen vil vere om lag 10% av det som allereie er fylt ut. Massar som skal leggjast ut vil vere reine.

2) Ein ynskjer å få utvide arbeidsperioden. Om mogeleg ynskjer ein å starte med arbeidet 1.juni med

E-postadresse:
sfvlpost@statsforvalteren.no

Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

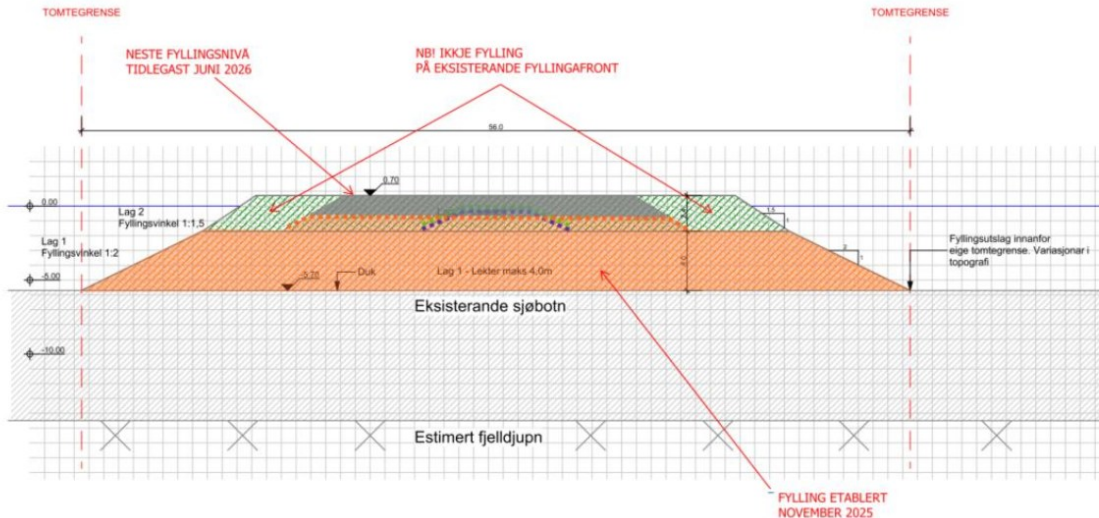
Besøksadresse:
Njøsavegen 2, Leikanger
Solheimsgaten 13, Bergen
Fjellvegen 11, Førde

Telefon: 57 64 30 00
www.statsforvalteren.no/vl

Org.nr. 974 760 665

mål om ferdigstilling av arbeidet innan sommarferien, 6.juli 2026.

Figur 1 Tverrsnitt utfylling som viser etappe 2

Sakshandsaming

Vi vurderer at endring av løyvet til å være av mindre miljømessig betydning, og saka er derfor ikkje førehandsvarsla, jf. forureiningsforskrifta § 36-9 andre ledd bokstav b.

Statsforvaltarens grunngjeving

Rettsleg grunnlag

Forureiningslovas § 18 gir heimel til endring av tillatelser.

Vår vurdering av søknaden

Statsforvaltaren vurderer at søknaden med tilhøyrande dokumentasjon er i samsvar med forureiningsforskriftens § 36-2, som setter krav til innhald i søknader om tillatelse etter forureiningsloven.

Statsforvaltaren meiner å ha tilstrekkeleg informasjon til å kunne fatte vedtak i saka.

Vi er einig i H2 Hardanger sine risikovurderingar og vurderer at faren for forureining og risikoen for negativ påverknad er akseptabel med dei endringane som er omsøkte. Vi endrar vilkår 4.4.2 slik at etappe 2 kan gjennomførast utan bruk av siltgardin og endrar vilkår 4.2 slik at tidsavgrensinga då anleggsarbeid kan gjennomførast er frå 1. januar – 31. mai.

Statsforvaltaren si vurdering av tiltaket etter naturmangfaldlova og vassforskrifta, slik den går fram av vårt vedtak datert 6. oktober 2025, står ved lag og krev ikkje ny vurdering som følgje av denne endringa.

Vedtak om løyve

Statsforvaltaren endrar løyve til utfylling i sjø til Norheimsund Trelasthandel AS. Løyvet er heimla i forureiningslova § 11, jf. § 16. Endringa er heimla i lovas § 18. Løyve er gjeve på spesifikke vilkår som er lista opp i eige vedlegg.

Statsforvaltaren har i avgjerda lagt vekt på dei forureiningsmessige ulemper ved tiltaket jamført med dei fordelar og ulemper som tiltaket dessutan vil medføre. Statsforvaltaren har regulert dei forholda som er vurdert til å ha dei mest alvorlege miljømessige konsekvensane.

Vedtak om gebyr for sakshandsaming

Statsforvaltaren tar gebyr for arbeid med løyver og kontroll etter forureiningslova. På bakgrunn av Statsforvaltarens ressursbruk i saka, tek vi gebyr etter sats 9 (lågaste gebyrsats), 9 500 kroner, for handsaming av søknaden, jf. forureiningsforskrifta §§ 39-3 og 39-4. Faktura vert sendt frå Miljødirektoratet. Sjå forureiningsforskrifta kapittel 39 for å lese meir om sakshandsamingsgebyret.

Endring og omgjerung

Vi vil påpeike at all forureining frå verksemda isolert sett er uønskt. Sjølv om utsleppa er innanfor dei fastsette grensene, pliktar verksemda å redusere utsleppa så langt som mogleg utan urimelege kostnader. Det same gjeld utslepp av komponentar det ikkje er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Verksemda er pliktig til å unngå unødvendig forureining, jf. forureiningslova § 7. Viser det seg at forureiningsforholda endrar seg, kan Statsforvaltaren med heimel i forureiningslova § 18 endre vilkåra i løyvet og setje nye vilkår, og om nødvendig trekkje løyvet tilbake. Endringar skal vere basert på skriftleg sakshandsaming og ei forsvarleg utgreiing av saka. Ein endringssøknad må difor sendast i god tid før ei eventuell endring kan gjennomførast.

At vi har gitt løyve til forureining fritar ikkje erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som forureininga har ført til, jf. forureiningslova § 56. I tillegg til dei krava som følgjer av løyvet, pliktar verksemda å overhalde forureiningslova og produktkontrolllova med tilhøyrande forskrifter. Nokre av forskriftene er nemnde i løyvet. For informasjon om andre reglar som kan vere aktuelle for verksemda viser vi til heimesida til Miljødirektoratet, www.miljodirektoratet.no. Brot på løyvet er straffbart etter forureiningslova §§ 78 og 79.

Brot på krav som følgjer direkte av forureiningslova og produktkontrolllova med tilhøyrande forskrifter er òg straffbart.

Rett til å klage

Partane involvert i saka og andre med særleg interesse kan klage innan tre veker frå verksemda har mottatt dette brevet, jf. forvaltningslova § 28. I ein eventuell klage skal det gå klart fram kva klagen gjeld, og kva endringar ein ønskjer. Klagen bør vere grunngjeven og skal sendast til Statsforvaltaren i Vestland. Klageinstans er Miljødirektoratet.

Ein eventuell klage fører ikkje automatisk til at gjennomføringa av vedtaket blir utsett. Statsforvaltaren eller Miljødirektoratet kan etter oppmoding, eller på eige initiativ, avgjere at vedtaket ikkje skal gjennomførast før klagefristen er ute eller klagen er avgjord. Ei slik avgjerd kan det ikkje klagast på.

De kan også klage på vedtaket om gebyrsats, jf. forureiningsforskrifta § 41-5. Ein eventuell klage skal vere grunnlagt, og han må sendast til Statsforvaltaren i Vestland innan tre veker. Ein eventuell klage fører ikkje automatisk til at vedtaket blir utsett. Verksemda må difor betale det fastsette gebyret. Dersom Miljødirektoratet godtar klagen, vil overskotsbeløpet verte refundert.

Med helsing

Lars Martin Færseth
seksjonsleiar

Magne Nesse
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Løyvets vilkår

Kopi til:
Kvam herad
H2 Hardanger

Endra løyve etter forureiningslova til utfylling i sjø ved gnr./bnr. 32/44 ved Toloholmen i Kvam herad for Norheimsund Trelasthandel AS

Statsforvaltaren gav Norheimsund Trelasthandel AS løyve med heimel i forureiningslova § 11, jf. § 16 og forureiningsforskrifta § 22. Me endrar løyvet med heimel i lovas § 18. Løyvet er gitt på grunnlag av opplysningar i søknad av 21. august 2025 og opplysningar gitt i samband med revidert søknad datert 13. april 2026. Løyvet gjeld frå dags dato og fram til anleggsarbeidet er avslutta. [Endringar er markert med blå skrift.](#)

Dersom de ønskjer endringar utover det som er opplyst i søknaden eller under sakshandsaminga og som kan ha miljømessig betydning, må de på førehand avklare dette skrifteleg med Statsforvaltaren.

Dersom heile eller vesentlege delar av løyvet ikkje er teke i bruk innan to år skal de sende melding til Statsforvaltaren om forventa oppstart, status i prosjektet med beskriving av eventuelle endringar som endrar risiko for forureining og evt. behov for endra avbøtande tiltak. Statsforvaltaren vil då vurdere behov for eventuelle endringar i løyvet og om endring av løyvet krev ny søknadsrunde.

Data om verksemda

Bedrift	Norheimsund Trelasthandel AS
Postadresse	Gamle Dalavegen 3, 5600 NORHEIMSUND
Kommune og fylke	Kvam, Vestland
Organisasjonsnummer/ eigd av	914 749 646

Statsforvaltaren sine referansar

Løyvenummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2025.0800.T	4622.0103.01	2023/18641

Løyve gitt første gong: 6. oktober 2025	Endringsnummer: 1	Løyve sist endra: 17. april 2026
Lars Martin Færseth seksjonsleiar		Magne Nesse senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Endringslogg

Endringsnummer	Dato	Vilkår	Endringar
1	17.04.2026	4.2	Tidsavgrensing endra til 1. januar – 31. mai
1	17.04.2026	4.4.2	Étape 2 kan gjennomførast utan bruk av siltgardin

1 Rammevilkår

1.1 Omfang

Løyvet gjev vilkår for å redusere forureining frå utfylling i sjø på gnr./bnr. 32/44 ved Toloholmen i Kvam herad.

Tiltaket i sjø omfattar utfylling av 21 600 m³ sprengstein over eit areal på 3700 m². Utfyllinga vil skje både frå land og frå lekter.

Statsforvaltaren legg til grunn at tiltaka skal gjennomførast som nemnt i søknad av 21. august 2025 og [endringssøknad datert 13. april 2026](#) med mindre anna er avtala med Statsforvaltaren.

Løyvet kan ikkje nyttast før alle løyver etter plan- og bygningslova føreligg.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvaltaren skal varslast om oppstart av anleggsarbeidet seinast ei veke før anleggsarbeida startar. Det kan varslast med ein e-post til sfvlpost@statsforvalteren.no.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forureining så langt som mogeleg

All forureining frå verksemda, medrekna utslepp til luft og vatn, støy og avfall, er isolert sett uønskt. Sjølv om utsleppa vert haldne innanfor fastsette utsleppsgrenser, pliktar verksemda å redusere utsleppa sine, medrekna støy, så langt det er mogleg utan urimelege kostnader. Plikta omfattar også utslepp av komponentar som det ikkje er sett uttrykkelege grenser for gjennom vilkår i dette løyvet.

2.2 Plikt til førebyggjande vedlikehald

For å halde dei ordinære utsleppa på eit lågast mogleg nivå og for å unngå utilsikta utslepp, skal verksemda sørge for førebyggjande vedlikehald av utstyr som kan ha noko å seie for utsleppa. System og rutinar for vedlikehald av slikt utstyr skal vere dokumenterte.

2.3 Tiltak ved auka forureiningsfare

Dersom det oppstår fare for auka forureining skal verksemda så langt det er mogleg utan urimelege kostnader setje i verk tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den auka forureiningsfaren. Om nødvendig må verksemda redusere eller innstille drifta.

Tiltakshavar skal så snart som mogeleg informere Statsforvaltaren om unormale tilhøve som har eller kan føre til vesentleg auka forureining eller forureiningsfare. Akutt forureining skal i tillegg varslast i samsvar med punkt 3.3.

2.4 Miljøriskovurdering av anleggsarbeida

Dette løyvets vilkår er basert på dei miljørisikovurderingane som er utført i samband med søknad om løyve etter forureiningslova og dei forslag til avbøtande tiltak som er søkt om for å redusera fare for forureining til eit akseptabelt nivå.

Verksemda plikter å ha oversikt over alle aktivitetar og forhold som kan føre til forureining og kunne gjere greie for risiko. Ved endra forhold skal miljørisikovurderinga oppdaterast. Resultata skal vurderast opp mot akseptabel miljørisiko.

Med utgangspunkt i risikovurderinga skal verksemda iverksette risikoreduserande tiltak. Både sannsyn- og konsekvensreduserande tiltak skal vurderast. Tiltakshavar skal ha ein oppdatert plan over risikoreduserande tiltak, og sikre at tiltak herifrå vert innarbeida og gjennomført.

2.5 Ansvar

Tiltakshavar er ansvarleg for å sikre og dokumentere at vilkåra i dette løyvet vert stetta. Tiltakshavar pliktar å ha oversikt over alle aktivitetar som kan medføre forureining og kunne gjere greie for risikoforhold. Tiltakshavar pliktar vidare å orientere vedkommande som skal gjennomføre tiltaka om de vilkår som gjelder, samt de restriksjonar som er lagt på arbeidet.

2.6 Erstatningsansvar

Sjølv om løyve er gitt, pliktar den som forårsakar forureining eller annan type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelege erstatningsreglar.

2.7 Kulturminne i sjø

Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum gjer merksam på at tiltakshavar pliktar å gje melding til museet (marinarkeologi@museumvest.no) dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Tiltakshavar må i så fall ikkje starte opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området. Eventuelle brot på desse vilkåra vil være i strid med føresegnene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.

2.8 Sakshandsaming etter anna lovverk

Dette løyvet kan ikkje takast i bruk før tiltaket er godkjend etter plan- og bygningslova, jamfør uttale frå Kvam herad.

Dette løyvet frittek ikkje for handsaming etter anna lovverk som er relevant i saka, til dømes hamne- og farvasslova og plan- og bygningslova.

3 Internkontroll, beredskapsplan og akutt forureining

3.1 Internkontroll

Tiltakshavar pliktar å etablere internkontroll for sin verksemd i medhald til internkontrollforskrifta¹. Internkontrollen skal blant anna sikre og dokumentere at tiltakshavar stettar krava i dette løyvet, forureiningslova, produktkontrolllova² og andre relevante forskrifter til desse lovene. Tiltakshavar plikter å halde internkontrollen oppdatert.

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften)

² Produktkontrolllova av 11.06.1979 nr 79

Når ein tiltakshavar som oppdragsgivar engasjerer oppdragstakar (entreprenør eller liknande) til å utføre oppgåver på tiltakshavars anlegg, skal oppdragsgivar sørge for at oppdragstakar er kjent med og har internkontrollsystem i tråd med løyvets vilkår.

Tiltakshavar plikter alltid å ha oversikt over alle aktivitetar og forhold som kan føre til forureining og kunne gjere greie for risiko. På basis av miljørisikoanalyse skal tiltakshavar sette i verk miljørisikoreduserande tiltak.

3.2 Beredskapsplan

Den ansvarlege skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og avgrense påverknad av akutt forureining for si verksemd, jf. forureiningslova § 40. Beredskap skal stå i et rimeleg forhold til sannsyn for akutt forureining og omfanget av skadane og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikta inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og avgrense verknaden av forureininga.

Tiltakshavar skal utarbeide beredskapsplan for tiltaket. Ved endra forhold skal beredskapsplanen oppdaterast. Beredskapsplanen skal være tilgjengeleg og kjent for dei som utfører arbeid der akutte hendingar i flg. planen, kan oppstå.

3.3 Varsling om akutt forureining

Ved akutt forureining eller fare for akutt forureining som følge av tiltaket, skal den ansvarlege straks varsle på telefon 110, etter Forskrift om varsling av akutt forureining eller fare for akutt forureining fastsett av Miljøverndepartementet 9. juli 1992. Statsforvaltaren skal også varslast.

4 Vilkår for utføring av tiltak i sjø

4.1 Generelt

Tiltaka i sjø skal utførast på ein måte som minimerer spreiiing av partiklar og tilslamming av vassmassane. Dersom det oppstår utilsikta forureiningssituasjonar skal arbeidet stanses og korrigerande tiltak gjennomførast.

4.2 Tidsavgrensingar

Tiltak i sjø skal ikkje gjennomførast i gyteperioden til kysttorsk i perioden 1. januar – 30. juni.
[Etappe 2 skal ikkje gjennomførast i perioden 1. januar – 31. mai.](#)

4.3 Kontroll av utfyllingsmassar

For utfyllinga skal det nyttast mest mogeleg reine massar. Massane skal være egna for føremålet. Det skal utarbeidast rutinar for kontroll av steinmassar før desse vert fylt i sjøen. Innhold av plastrestar og anna forureining frå sprengstein skal primært ikkje hamne i sjøen. Det må være rutinar for å reinske opp eventuelle forureiningar som kan følgje med steinmassane.

4.4 Partikkelsperre

4.4.1 Separasjonsduk og poretrykksmåling

Ved fylling direkte på sjøbotn skal det først leggjast separasjonsduk over eksisterande urørte massar for å hindra partikkelspreiing av forureina sediment. Fyllinga skal etablerast lagvis, som skildra i søknaden, med tilhøyrande poretrykksmåling av geoteknikkar for å kunne fastleggja tidsløpet mellom dei ulike laga.

4.4.2 Siltgardin

Det skal nyttast siltgardin utanfor utfyllingsområdet for å redusere fare for forureining og spreiiing av finstoff til vassførekomsten. Siltgardina skal nyttast når utfyllinga skjer frå land. Siltgardina skal

minimum dekke heile vatnsøyla og ha feste i botn. Det skal førast jamleg kontroll med at siltgardina fungerer etter hensikta. Dersom siltgardinene ikkje lenger fungerer skal dei reparerast eller bli bytta ut. Arbeid i sjø skal ikkje skje når siltgardinene ikkje fungerer.

[Etappe to kan gjennomførast utan bruk av siltgardin.](#)

4.5 Aktsemd ovanfor framande organismar

Den framande arten havnespy/japansk sjøpung (*Didemnum vexillum*) er allereie etablert fleire stader i landet. Dette er ein framand og uønskt art som formerer seg raskt og forårsakar store problem for marine miljø og næringar. Arten veks blant anna på skrog, fortøyingar, bryggjer og anna som finst i sjøen. Vestland fylke har gjennom dei siste åra registrert ein auke i observasjonar av havnespy. Havnespy er påvist ved kaier i Haugesund, Askøy, Bergen og fleire stadar i Sogn. Arten blir spreidd via skipsfart, særleg i dei største hamnene som har besøk av utanlandske skip. Arten kan òg bli spreidd til mindre hamner via småbåtar eller festa til tauverk, blåsar og andre flyteobjekt i sjøen.

Statsforvaltaren minner om aktsemdsplikta i medhald til forskrift om framande organismar § 18. Der står det at den som set i verk tiltak som kan medføre utilsikta spreieing av framande organismar i miljøet, skal opptre aktsamt for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet. Tiltakshavar skal ha kunnskap om risikoen aktiviteten inneber, kunnskap til å treffe førebyggjande tiltak og kunnskap til å raskt avdekkje utilsikta spreieing av framande organismar. Mistanke om funn av havnespy [må meldast inn](#) og verifiserast av marinbiologisk kompetanse. Dersom havnespy blir bekrefta, [skal observasjonen rapporterast til Artsdatabanken](#), og det må setjast i verk tiltak for å unngå vidare spreieing. Slike tiltak skal skje i samsvar med [retteleing gitt av Sjøfartsdirektoratet](#).

Kontroll gjeld også tiltransporterte båtar og utstyr. Dersom havnespy blir oppdaga, skal Statsforvaltaren kontaktast og orienterast om kva tiltak som blir sett i verk for å overhalde aktsemdsplikta.

5 Kontroll- og overvaking

5.1 Plan for kontroll og overvaking

Det skal utarbeidast ein kontroll- og overvaksingsplan for tiltaket. Planen må ha tilstrekkeleg omfang til å avdekke spreieing av forureining frå tiltaket, medrekna kontroll med spreieing av partiklar og plast. Kontroll- og overvaksingsplanen skal avdekke eventuelle negative påverknader på naturmiljøet frå anleggsarbeidet.

Kontroll- og overvaksingsplanen skal sikre at vilkåra i løyvet vert stetta, og planen skal utarbeidast i tråd med tilrådingane gitt i Miljødirektoratet si retteleiar for handtering av sediment M-350/2015. Måleutstyr, metodar, gjennomføring og analysar skal følgje norsk standard.

6 Avfall

6.1 Generelle krav

Norheimsund Trelasthandel AS pliktar så langt det er mogleg utan urimelege kostnader eller ulemper å unngå at det blir danna avfall som følgje av tiltaka. Særleg skal innhald av skadelege stoff i avfallet avgrensast mest mogeleg. Verksemda pliktar å sjå til at all handtering av avfall, under dette gjenvinning, blir utført i samsvar med gjeldande regler fastsett i eller i medhald av forureiningslova og avfallsforskrifta.

Brukte partikkelsperrer skal leverast til lovleg mottak.

6.2 Handtering av farleg avfall

Verksemda skal handtere farleg avfall i tråd med avfallsforskrifta kapittel 11 om farleg avfall.

Farleg avfall som blir lagra i påvente av levering/henting skal lagrast slik måte at det ikkje fører til avrenning til grunn, overflatevatn eller avløpsnett. Lagra farleg avfall skal være merka og skal ikkje blandast saman med anna avfall. Lagring skal skje i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikra mot uvedkommande.

Farleg avfall skal leverast vidare til godkjend mottak eller behandlingsanlegg minst ein gang per år. Farleg avfall skal deklarerast på www.avfallsdeklarering.no.

6.3 Plast

Det skal gjerast tiltak for å avgrense tilførsel av plast til naturen. Det skal gjennomførast opprydding av plast og annet avfall undervegs og i etterkant av tiltaket ved tiltaksområdet og nærliggande områder. Rutinar for dette skal føreligge skriftleg. Oppsamling av eventuelt avfall i sjøen skal loggførast. Rutinar for overvaking og oppsamling av avfall i sjøen skal inngå i overvaksingsplanen. Oppsamla avfall skal leverast til lovleg avfallsmottak.

Miljødirektoratet sitt faktaark⁴ M-1085 | 2018 kan nyttast som ein rettleier.

7 Rapportering og dokumentasjon

Det skal sendast inn sluttrapport frå arbeida innan 8 veker etter at anleggsarbeida er avslutta. Rapporten skal oppsummera anleggsarbeida, og skal innehalde:

- Opplysningar om kor store mengder masse som faktisk har blitt fylt ut (i m³ eller tonn).
- Oversikt over uønskte hendingar, merknader og ei skildring av eventuelle avbøtande tiltak som er gjennomførte for å hindra uheldig påverknad på omgjevnadene.
- Dokumentasjon av levering av eventuelt avfall.
- Vurdering av tiltakets miljøpåverknad.

8 Tilsyn

Verksemda pliktar å la representantar for Statsforvaltaren eller andre som har styresmakt, føre tilsyn med verksemda til ei kvar tid.

⁴ Problemer med plast i sjø ved utfylling av sprengstein i sjø. Miljødirektoratet M-1085/2018

Vår dato:

06.10.2025

Vår ref:

2023/18641

Norheimsund Trelasthandel
Gamle Dalavegen 3
5600 NORHEIMSUND

Dykkar dato:

21.08.2025

Dykkar ref:

Saksbehandlar, innvalstelefon

Ingrid Leirvik Olsen, 555 72059

Løyve etter forureiningslova til utfylling i sjø ved gnr./bnr. 32/44 ved Toloholmen i Kvam herad for Norheimsund Trelasthandel AS

Statsforvaltaren gir Norheimsund Trelasthandel AS løyve etter forureiningslova til utfylling i sjø av 21 600 m³ sprengstein over eit areal på 3 700 m². Formålet med tiltaket er å førebu ei framtidig utvikling av eigedomen 32/44 i Kvam herad for bustadføremål.

Løyvet er gjeve med heimel i forureiningslova § 11, jf. § 16.

Vi viser til søknad motteken 21. august 2025.

Vedtak om løyve

Statsforvaltaren gjev løyve til utfylling i sjø til Norheimsund Trelasthandel AS. Løyvet er heimla i forureiningslova § 11, jf. § 16. Løyve er gjeve på spesifikke vilkår som er lista opp i eige vedlegg. Statsforvaltaren har i avgjerda lagt vekt på dei forureiningsmessige ulemper ved tiltaket jamført med dei fordelar og ulemper som tiltaket dessutan vil medføre. Statsforvaltaren har regulert dei forholda som er vurdert til å ha dei mest alvorlege miljømessige konsekvensane.

Vedtak om gebyr for sakshandsaming

Statsforvaltaren tar gebyr for arbeid med løyver og kontroll etter forureiningslova. På bakgrunn av Statsforvaltarens ressursbruk i saka, tek vi gebyr etter sats 6, 45 600 kroner, for handsaming av søknaden, jf. forureiningsforskrifta §§ 39-3 og 39-4. Faktura vert sendt frå Miljødirektoratet. Sjå forureiningsforskrifta kapittel 39 for å lese meir om sakshandsamingsgebyret.

Om tiltaket

H2 Hardanger AS søker, på vegne av Norheimsund Trelasthandel AS, om løyve etter forureiningslova til anleggsarbeid i sjø for å førebu ei framtidig utvikling av eigedomen 32/44 ved Toloholmen i Kvam herad for bustadføremål (Fig. 1). H2 Hardanger AS har i den vedlagde søknaden beskriva arbeida, gjort ei risikovurdering av anleggsarbeid og føreslått avbøtande tiltak for å redusere fare for forureining.

E-postadresse:
[svfpost@statsforvalteren.no](mailto:sfvpost@statsforvalteren.no)

Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse:
Njøsavegen 2, Leikanger
Solheimsgaten 13, Bergen
Fjellvegen 11, Førde

Telefon: 57 64 30 00
www.statsforvalteren.no/vl

Org.nr. 974 760 665

Det skal fyllast ut 21 600 m³ (60 480 tonn) sprengstein frå annan tomt (Fig. 2). Steinen skal fyllast frå lekter og frå land med gravemaskin. Vassdjup i utfyllingsområdet er 2-7 m. Areal sjøbotn er 3 700 m².

Figur 1: Satelittbilde av deler av Norheimsund, Kvam herad, og tiltaksområde (rød sirkel).

Utfyllinga skal fyllast lagvis med fiberduk over eksisterande urørte massar, der nedste lag vil bli lagt ut ved hjelp av lekter (Fig. 3). Det skal utførast poretrykksmåling undervegs, der geoteknikkar skal vurdere resultat frå målingane før neste lag blir lagt ut.

Figur 2: Oversiktsfigur over mogleg utfylling.

Utrekningar av tiltakshavar viser at ved normal bruk av sprengstoff og tennarar vil det være rundt 28 kg plast i dei samla sprengsteinsmassane (1,3 g per m³ stein).

Sedimentundersøkingar¹ utført av Cowi har påvist at sedimenta i sjøbotn er lettare forureina. Det

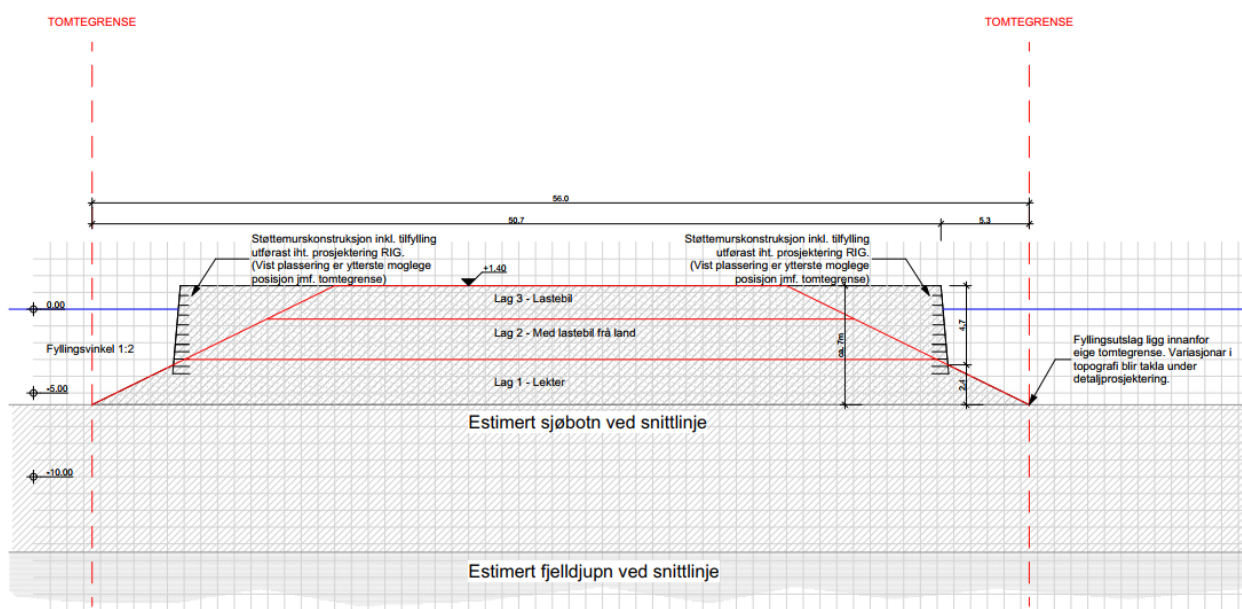
¹ Sedimentundersøking GNR/BNR 32/76, 32/44, Cowi AS november 2016

påvist verdier av to av elleve undersøkte miljøgifter over god tilstandsklasse² (kopar og nikkel i tilstandsklasse "moderat" og "dårleg").

Tiltaket ligg i gytefelt for kysttorsk, samt i nærleiken av eit viktig bløtbunnsområde. Ved å utføra utfyllinga utanom gyteperioden, som søkjar oppgjør til "mars/april", vil det ifølgje tiltakshavar ikkje ha konsekvensar for torsken.

Den største risikoen for naturmiljøet i anleggsfasen er vurdert til oppvirvling av forureina botnsediment og spreiding av sediment med miljøgifter. Hovudtiltaket er utlegging av separasjonsduk (fiberduk) mellom eksisterande sediment og steinfyllinga. Dette skal hindre partikkelspreiing og stoppe spreinga av forureina tungmetall. Ved å dekkje til sedimenta vil giftstoff i eksisterande sediment bli «forsegla» under ny fylling. I tillegg til dette skal ein unngå massiv tipping av fyllmassar direkte i sjø, men ha forsiktig utfylling med hjelp av gravemaskin. En vurderer også å bruke siltgardin for å hindre spreiding av partiklar frå tilførte fyllmassar.

Figur 3: Terrangsnitt med prinsipp for fyllingsfot i sjø mot tomtegrense.

Utfyllinga vil ikkje endra straumingtilhøva nemneverdig, jf. rapport³ frå Sweco.

Søkjer hevdar at utfyllinga er i samsvar med gjeldande reguleringsplan. Søkjer ynskjer å starte arbeida i slutten av oktober 2025.

Høyring

Søknaden vart sendt på høyring til Bergens Sjøfartsmuseum, Sør-Norges Fiskarlag, Kvam herad, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet. Frist for å gje uttale var 23. september 2025.

Vi fekk høyringsutsegn frå Kvam herad og Fiskeridirektoratet. H2 Hardanger AS kommenterte uttalane 25. september 2025. Kommentara er referert i blå tekst nedanfor.

² Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota. Veileder M608/2020 Miljødirektoratet

³ "Strømutredning avseende utbyggnad/utfyllning av norra stranden" Sweco Norge 24. januar 2011

Kvam herad (4. september 2025):

Attgjeving av uttale:

"Kommunen har gjort ei foreløpig vurdering av søkt utfyllingstiltak i sjø i forhold til arealplanen for området. Utfyllingstiltaket fell innanfor dei arealføremåla arealplankartet syner.

Gjeldande arealplan for området – planID 123820100037

«Reguleringsplan for bustadområde gnr. 31 Norheim og gnr. 32 Tolo, Straumen – Småbåthamna, Norheimsund, Kvam herad» godkjent av Kvam heradsstyre i møte 16.12.2014 i sak HST 115/14. Området der eignedomen gbnr 32/44 er lokalisert inkl. sjøområdet utafor, er i plan vist med følgjande bindande reglar for arealbruk:

- Bustadbygg – blokk, merka i plankartet «B10»
- Kombinert bebyggelse og anleggsmål – konsentrert småhus/blokk, merka i plankartet «B11»
- Turveg – merka i plankartet «Strandveg 3»
- Park – merka i plankartet «Park 4»
- Fortau
- Vass- og avløpsanlegg – merka i plankartet «T3»
- Rekkjefølgjekrav infrastruktur – merka i plankartet med skrå skravur
- Gul støysone – mot fylkesveg

Reguleringsplanen er i samsvar med nyare overordna plan «Kommuneplanen sin arealdel 2019-2030» godkjent av Kvam heradsstyre i møte 18.10.2019 i sak HST 066/19.

Kommuneplanen har i reg.planoversikten stadfesta at reguleringsplanen er gjeldande.

Sentrale reguleringsføresegner knytt til fylling i sjø - sitat

1. Fellesføresegner

1.5 Fylling

Det er høve til å fylle/mure i samsvar med planen. Strandline i reguleringsplan er å sjå på som ei maksimumsline. Det er ikkje krav til at fylling/muring må gå så langt ut som det er regulert til. I tilfelle der det ikkje vert fylt ut til maksimumsline, er det formål i sjø utafor dette området som gjeld. Nye fyllingar skal ikkje ligge "opne" utan tilrettelegging i meir enn eit år. Om det ikkje kjem byggeprosjekt på plass skal all ny fylling stellast og mellombels ferdigstillast etter nærare avtale mellom Kvam herad og grunneigar.

Fyllingsgeometri skal planleggjast for å unngå utglidning.

- *Fyllingar som kan fundamentast direkte på faste morenemassar eller fjell etter masseutskifting, treng ikkje nye undersøkingar. Før løyve vert gjeven om utfylling skal det dokumentast kor djupt masseutskiftinga skal føregå.*
- *Fylling som ligg i område med meir enn 3 meter blaute massar må undersøkjast og prosjekterast særskild i kvart tilfelle.*

1.6 Tiltak i sjø

.. Tiltak i sjø som fell inn under hamne- og farvannslovas reglar skal godkjennast av Kvam herad.

1.10 Fjernvarme i sjø

Det skal leggjast til rette for fjernvarme i frå sjø ved utfylling i sjø.

2. Rekkjefølgjekrav

2.1 Tiltak i sjø

Ved tiltak på sjøbotn i viste byggjeområde, skal det liggje føre løyve etter Forurensingsloven (dumpe- og mudringsforskrifta). Vidare skal det, i samband med søknad om tiltak, liggja føre tiltaksplan, jf. Forurensingsloven, før det kan gjevast rammeløyve.

2.4 ROS

Når det gjeld straum/vassføring i høve til utfylling på einskildtomter, så skal det gjennomførast ROS-analyse i samband med byggesøknad.

3.3 Grøntstruktur

3.3.2 Park m/leik

..... Park 3 og park 4 skal ha same høgd som strandveg inne og gå til kt. 0 ved overgang til sjø.

3.4 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhøyrande strandsone

3.4.3 Friluftsområde i sjø og vassdrag (sosi kode 6710)

Område F1 og F2 er å sjå på som sjødelen til Park 3 og Park 4. Sjøområdet skal vere offentleg tilgjengeleg.

Fylling (sjøbotn) skal gå frå 0 nivå ved overgang til park og skrå nedover i sjø. Det kan byggast små brygger på pålar og/eller leggast ut flytebrygger til bading. Området skal markerast med flytebøyer i sjø om sommaren.

Utfylling skal skje innanfor dei arealføremålagrensingar reguleringsplanen set for eigedomen."

[H2 Hardanger har ingen kommentar til uttalen.](#)

Fiskeridirektoratet (22. september 2025):

Attgjeving av uttale:

«I vårt kartverktøyet Yggdrasil har vi samla kartlag som viser viktige registreringar knytta til fiskeri- og akvakulturinteresser. I området denne saka gjeld, er det registrert eit lokalt viktig gytefelt for torsk. Lengre inn i fjorden, nord for tiltaksområde er det registrert 'bløtbunnsområder i strandsonen'.

Våre vurderingar

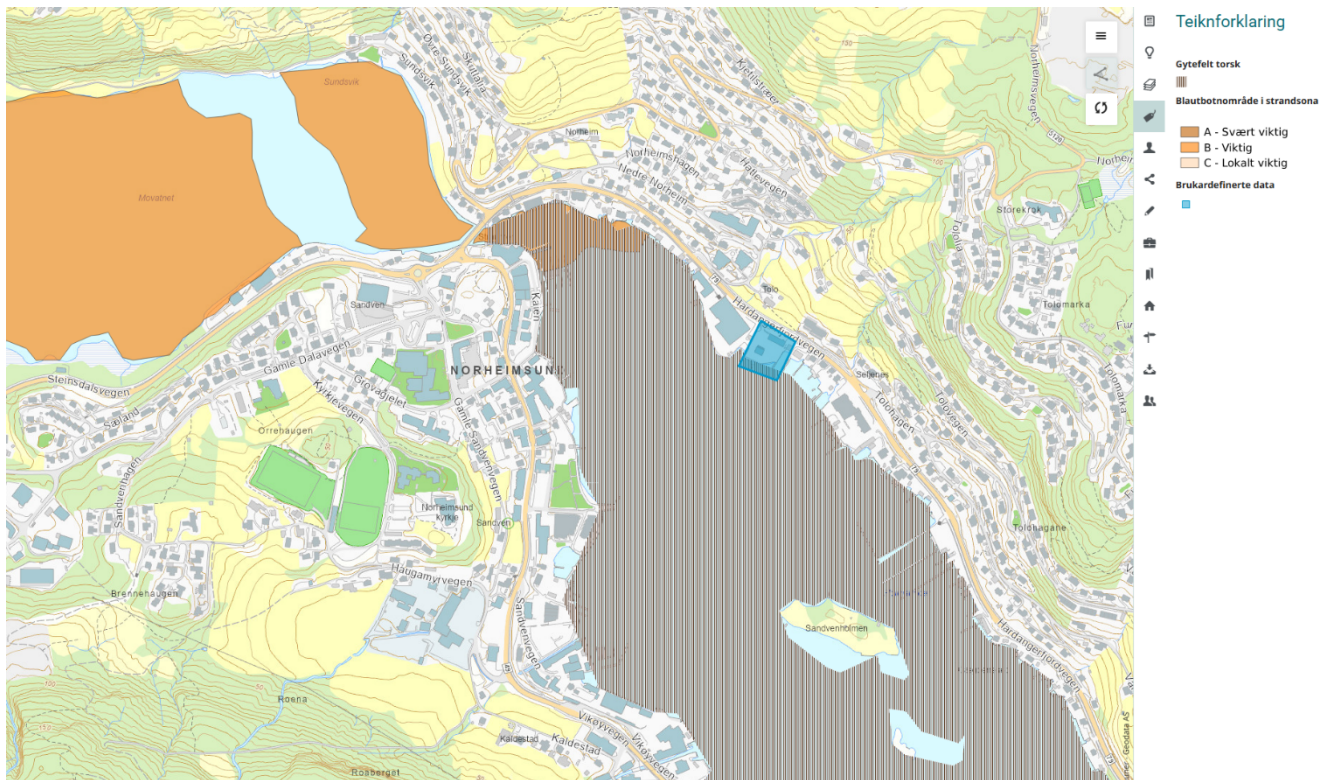
Fiskeridirektoratet vurderer utfylling i sjø, og i strandsone, som generelt lite ønskeleg. Område ved grunt vatn er ofte svært produktive og har stor betydning sett i ein større økologisk samanheng. E berekraftig forvaltning av kystområda tilseier at man tek i vare soner med verdifull eller høg biologisk produksjon. Vi ser det som svært negativt om viktige naturverdiar øydeleggast eller om miljøgifter spreiest eller sleppast ut i naturmiljøet, kor dei akkumulerast i næringskjeda og på sikt vil kunne representere ein potensiell fare. Spesielt har miljøfarlege stoffar negative konsekvensar for gyte- og oppvekstområde, for marine organismar og for fiskeria i utsleppa sine influensområder. Viktige stikkord er mattryggleik og helse.

På generelt grunnlag vil Fiskeridirektoratet anbefale at dei gongene det vurderast løyve til utfylling i sjø, må tiltaka gjennomførast på ein så skånsam måte som mogleg, og med strenge krav til gjennomføring av arbeida, slik at omkringliggende miljø påverkast i så liten negativ grad som mogleg. Utfyllingsmassar må vere reine, og eventuell spreieing av plastfiber, miljøgifter, framande arter og anna forureining må forhindrast.

Fiskeridirektoratet registrerer at søkar har skildra fleire avbøtande tiltak i samband med anleggsfasen. Mellom anna at det skal leggjast på duk på sedimenta som hindrar partikkelspreiing, bruk av siltgardin, og overvaking av vasskvalitet under utfyllinga. Det er i tillegg nemnt at det ikkje skal fyllast ut i tida torsken gyt. Fiskeridirektoratet ser på dette som naudsynte tiltak for ikkje å forringe område med blautbotn, og torsken sin gytesuksess.

I dette område gyt torsken i perioden rundt 1. januar – 30. april, og i påfølgande månader mai og juni vil det vere egg, larvar og yngel i vassmassane, og i grunne område i nærleiken av gytefeltet. I dette tidsrommet er dei ekstra utsett for ytre påkjenningar som støy under vatn og små partiklar.

Figur 4 Utsnitt frå Fiskeridirektoratets kart, Oransje felt er "viktig bløtbunnsområde i strandsona- beiteområde for vade-, måke og alkefuglar"- grå skravur er ein del av Ytre Samlaffjorden gytefelt som er ca. 60 km² i utstrekning, C-verdi (lokalt viktig)

Konklusjon

Vi ber om at det settast vilkår i eit eventuelt løyve at utfyllinga ikkje skal skje i tidsrommet 1. januar – 30. juni av omsyn til gytesuksess for torsken. Vidare at det settast krav til å nytte ytterlegare avbøtande tiltak som skildra i søknaden.»

H2 Hardanger AS kommentar til uttalen:

«Pkt nemnd i konklusjon vil bli ivaretatt;

- Ingen utfylling i tidsrommet 1.januar – 30.juni
- Duk på sediment
- Bruk av siltgardin m/overvaking av vasskvalitet»

Rettsleg grunngjeving for løyve

Forureiningslova

Etter forureiningslova § 7 må ingen sette i verk noko som kan medføre forureining utan at det er lovleg etter unntaksreglane i § 8 eller tiltaket har løyve etter § 11. Mudring og dumping som skal utførast frå skip/lekter må alltid ha løyve etter forureiningsforskrifta § 22.

Arbeid i sjø frå land er mellombels anleggsarbeid og er som hovudregel lovleg utan løyve, jf. forureiningslova § 8 første ledd nr. 3, når forureininga frå anleggsarbeidet er "vanleg". Utfylling som bidreg til å spreie finstoff som kan påverke fiskeinteresser, trua artar, marine naturtypar eller bidra til plastforureining, er ikkje vanleg forureining og tiltaket må ha løyve. Statsforvaltaren finn at utfyllingane i dette tiltaket krev løyve etter lovas § 11, med vilkår for utføring etter § 16.

Når Statsforvaltaren vurderer om det skal gjevast løyve til forureinande verksemd, og eventuelt på kva vilkår, skal vi leggje vekt på forureiningsulempene ved tiltaket haldne saman med fordelar og ulemper tiltaket elles vil kunne føre til jf. forureiningslova § 11 siste ledd. Statsforvaltaren legg til grunn anbefalingar i Miljødirektoratets rettleiar M-350/2015 *Handtering av sediment* i vår vurdering av saka.

Naturmangfaldlova

Forvaltningsmåla i naturmangfaldslova §§ 4 og 5 ligg til grunn for Statsforvaltarens myndigheitsutøving. Videre skal prinsippa i §§ 8 til 12 om blant anna kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samla belastning leggjast til grunn som retningslinjer når Statsforvaltaren treffer avgjerder som rører ved naturmangfald.

Vassforskrifta

Søknader om løyve til tiltak i sjø og vassdrag skal også vurderast etter vassforskrifta. Vassforskrifta inneheld forpliktande miljømål om at myndigheitene skal sørge for at alle vassførekomstar skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innan 2027 med mindre det er gitt unntak med heimel i § 9 eller § 10.

Avgrensing mot plan- og bygningslova

Statsforvaltaren kan ikkje gje løyve etter forureiningslova § 11 dersom dette er i strid med endelege planer etter plan- og bygningslova.

Kvam herad skriv i sin høyringsuttale at dei har gjort ei foreløpig vurdering av søkt utfyllingstiltak i sjø i forhold til arealplanen for området, og at utfyllingstiltaket fell innanfor dei arealføremåla arealplankartet syner.

Vår vurdering av søknaden

Statsforvaltaren vurderer at søknaden med tilhøyrande dokumentasjon er i samsvar med forureiningsforskrifta § 36-2 sine krav til innhald i søknader om løyve etter forureiningsforskrifta.

Grunngjeving for valde vilkår og krav

Utfylling i sjø vil kunne medføre spreiding av partiklar som kan ha negative effektar på naturverdiar. Mineralpartiklar som svevar fritt i vassmassane kan medføre skade på gjellene til fisk og det er vist at dei kan feste seg på pelagiske fiskeegg som hos torsk og hyse og få egg til å søkke, noko som kan auke eggdødeligheita.

Partikkeltilførsel til sjø over lengre tid vil også kunne medføre nedslamming av sjøbotn, noko som vil kunne føre til at leveområdet til botnlevande organismar vert endra eller øydelagt. Dersom

sedimenta i tiltaksområdet er forureina, kan også forureining verte spreidd. I dette tilfellet har Cowi tatt prøver av forureina sediment med kobbar i tilstandsklasse IV, og nikkel i tilstandsklasse III. Sedimenta består av finkornige materiale som siltig sand og siltig leira med varierende humusinnhold.

I søknaden blir det foreslått at ved direkte fylling på sjøbotn vil det først leggjast separasjonsduk (fiberduk) mellom eksisterande sediment og steinfyllinga for å hindra partikkelspreiing. På denne måten vil dei forureina massane bli liggjande under, som vil hindre spreieing av forureina tungmetall. Fyllinga skal leggjast lagvis, med tilhøyrande poretrykksmåling for å kunne fastleggje tidsløpet mellom dei ulike laga. På denne måten forhindrast skred og stabilitet i sjøbotn blir sikra. Statsforvaltaren set dette som eit vilkår for tiltaket.

Videre er det i søknaden foreslått bruk av siltgardin for å avgrense spreieing av partiklar ut mot fjorden. Fiskeridirektoratet peikar i si uttale at dei forventar at utfylling blir utført med tilstrekkelege avbøtande tiltak for å avgrense spreieing av forureining og partiklar. For at omkringliggende miljø skal påverkast i så liten negativ grad som mogleg, set Statsforvaltaren vilkår om bruk av siltgardin under anleggsarbeidet. Vilkår om siltgardin gjeld når den fyrste utfyllinga utført med lekter er ferdig og vidare utfylling frå land med gravemaskin startar. Ved bruk av siltgardin blir faren for forureining og negativ påverknad frå tiltaket redusert.

Bruk av sprengsteinmassar til utfylling i sjø kan gje fare for spreieing av plastavfall til sjøen. Plast bruker lang tid på å brytast ned, og det har ein negativ og uønskt påverknad på miljøet. Statsforvaltaren stiller vilkår for å avgrense tilførsel av plastavfall til omgjevnadene.

Fiskeridirektoratet skriv i si uttale at for å skjerma torsken i gyttetida er det ønskjeleg at utfyllinga ikkje skal utførast i perioden 1. januar til 30. juni. Statsforvaltaren legg vekt på uttalen frå Fiskeridirektoratet, og krev at arbeidet ikkje utførast i perioden frå 1. januar til 30. juni.

Vurderingar etter naturmangfaldlova og vassforskrifta

Krav til kunnskapsgrunnlaget er etter vår vurdering oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 8. Sidan vi vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilfredsstillande, vil ikkje føre-var-prinsippet (NML § 9) kome til anvending.

Vi har teke omsyn til økosystemet og den samla belastninga (NML § 10) gjennom vurderingar som ligg til grunn for krava som er sett i vilkåra i løyvet. NML § 11 påpeiker at det er tiltakshavar som skal bære kostnadene til avbøtande tiltak.

Miljømålet i vassforskrifta er at alle vassførekomstar skal oppnå minst god økologisk og kjemisk tilstand. Ein forverring av ein vassførekomst kan ikkje tillatast dem mindre det er mogelegheit til å gje unntak, jf. vassforskrifta § 12.

I denne saken legger Statsforvaltaren til grunn at tiltaket vil gje ein midlertidig påverknad og at tilstanden i resipientane vil bli gjenoppretta når arbeidet stansar. Vi ser det derfor ikkje som sannsynleg at tiltaket vil kunne føre at miljømåla ikkje nåast, eller at tilstanden til vassførekomsten blir forverra. Krava i vassforskrifta er difor ikkje til hinder for å gje løyve etter forureiningslova.

Endring og omgjering

Vi vil påpeike at all forureining frå verksemda isolert sett er uønskt. Sjølv om utsleppa er innanfor dei fastsette grensene, pliktar verksemda å redusere utsleppa så langt som mogleg utan urimelege kostnader. Det same gjeld utslepp av komponentar det ikkje er satt grenser for gjennom særskilte

vilkår.

Verksemda er pliktig til å unngå unødvendig forureining, jf. forureiningslova § 7. Viser det seg at forureiningsforholda endrar seg, kan Statsforvaltaren med heimel i forureiningslova § 18 endre vilkåra i løyvet og setje nye vilkår, og om nødvendig trekkje løyvet tilbake. Endringar skal vere basert på skriftleg sakshandsaming og ei forsvarleg utgreiing av saka. Ein endringssøknad må difor sendast i god tid før ei eventuell endring kan gjennomførast.

At vi har gitt løyve til forureining fritar ikkje erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som forureininga har ført til, jf. forureiningslova § 56. I tillegg til dei krava som følgjer av løyvet, pliktar verksemda å overhalde forureiningslova og produktkontrolllova med tilhøyrande forskrifter. Nokre av forskriftene er nemnde i løyvet. For informasjon om andre reglar som kan vere aktuelle for verksemda viser vi til heimesida til Miljødirektoratet, www.miljodirektoratet.no. Brot på løyvet er straffbart etter forureiningslova §§ 78 og 79.

Brot på krav som følgjer direkte av forureiningslova og produktkontrolllova med tilhøyrande forskrifter er òg straffbart.

Retten til å klage

Partane involvert i saka og andre med særleg interesse kan klage innan tre veker frå verksemda har mottatt dette brevet, jf. forvaltningslova § 28. I ein eventuell klage skal det gå klart fram kva klagen gjeld, og kva endringar ein ønskjer. Klagen bør vere grunngeven og skal sendast til Statsforvaltaren i Vestland. Klageinstans er Miljødirektoratet.

Ein eventuell klage fører ikkje automatisk til at gjennomføringa av vedtaket blir utsett. Statsforvaltaren eller Miljødirektoratet kan etter oppmoding, eller på eige initiativ, avgjere at vedtaket ikkje skal gjennomførast før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Ei slik avgjerd kan det ikkje klagast på.

De kan også klage på vedtaket om gebyrsats, jf. forureiningsforskrifta § 41-5. Ein eventuell klage skal vere grunnsett, og han må sendast til Statsforvaltaren i Vestland innan tre veker. Ein eventuell klage fører ikkje automatisk til at vedtaket blir utsett. Verksemda må difor betale det fastsette gebyret. Dersom Miljødirektoratet godtar klagen, vil overskotsbeløpet verte refundert.

Side:

Med helsing

Magne Nesse
senioringeniør

Ingrid Leirvik Olsen
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Løyvets vilkår

Kopi til:

Kvam herad

FISKERIDIREKTORATET

Bergens Sjøfartsmuseum

Sør-Norges Fiskarlag

MATTILSYNET

Grovagjelet 16

Postboks 185 Sentrum

Postboks 383

5600

5804

2381

Norheimsund

BERGEN

BRUMUNDDAL

Mottakarliste:

Norheimsund Trelasthandel AS

H2 Hardanger AS

Gamle Dalavegen 3

Sandvenvegen 17

5600 Norheimsund

5600 Norheimsund